

Wstępne informacje o wynikach egzaminu gimnazjalnego w 2018 r.

Zestawienie ogólnopolskie

Egzamin gimnazjalny został przeprowadzony od 18 do 20 kwietnia 2018 r. Uczniowie, którzy z przyczyn losowych lub zdrowotnych nie przystąpili do niego w powyższym terminie, napisali egzamin 4, 5 i 6 czerwca 2018 r.¹

Egzamin gimnazjalny składał się z trzech części. W części pierwszej – humanistycznej – gimnazjaliści rozwiązywali zadania z historii i wiedzy o społeczeństwie oraz z języka polskiego (w dwóch odrębnych arkuszach), a w części drugiej – matematyczno-przyrodniczej – zadania z przedmiotów przyrodniczych: biologii, chemii, fizyki i geografii oraz z matematyki (również w dwóch odrębnych arkuszach). W trzeciej części egzaminu uczniowie rozwiązywali zadania z wybranego języka obcego nowożytnego na poziomie podstawowym albo na poziomie podstawowym i rozszerzonym.

Wyniki tegorocznego egzaminu pokazują, że uczniowie dobrze poradzili sobie z zadaniem z języka polskiego, które sprawdzało umiejętność odbioru tekstu kultury i wykorzystania zawartych w nim informacji (por. [tutaj](#)). Większości gimnazjalistów nie przysporzyło również problemów zadanie z historii sprawdzające umiejętność analizy i interpretacji źródła kartograficznego (por. [tutaj](#)). Z matematyki uczniowie wykazali się umiejętnością odczytywania i interpretowania informacji przedstawionych za pomocą wykresów funkcji (por. [tutaj](#)), a z biologii – umiejętnością posługiwania się podstawowymi pojęciami z zakresu genetyki (por. [tutaj](#)). Gimnazjaliści przystępujący do egzaminu z języka angielskiego, rosyjskiego, francuskiego oraz hiszpańskiego na poziomie podstawowym najlepiej poradzili sobie z rozwiązaniem zadań z zakresu rozumienia ze słuchu (por. [tutaj](#)). Dla zdających język włoski najłatwiejsze okazały się zadania sprawdzające znajomość funkcji językowych, a dla uczniów przystępujących do egzaminu z języka niemieckiego – zadania sprawdzające znajomość środków językowych. Na poziomie rozszerzonym uczniowie przystępujący do egzaminu z języka angielskiego, niemieckiego, rosyjskiego oraz hiszpańskiego najlepiej poradzili sobie z zadaniami sprawdzającymi rozumienie ze słuchu (por. [tutaj](#)). W przypadku języka francuskiego zdający uzyskali najwyższe wyniki za zadania sprawdzające rozumienie tekstów pisanych oraz tworzenie wypowiedzi pisemnej (por. [tutaj](#)).

Egzamin wskazał również umiejętności, które gimnazjaliści opanowali słabiej. W części humanistycznej z języka polskiego trudność sprawiło uczniom między innymi zadanie sprawdzające funkcjonalne wykorzystanie wiadomości z zakresu świadomości językowej (por. [tutaj](#)), a z historii zadanie dotyczące chronologii historycznej (por. [tutaj](#)). Z matematyki najtrudniejsze okazało się zadanie na dowodzenie, które wymagało znajomości pojęcia mediany, a także samodzielnej analizy problemu i przedstawienia argumentacji matematycznej (por. [tutaj](#)), natomiast z geografii – zadanie dotyczące związku głównych cech klimatu Polski z czynnikami je kształtującymi (por. [tutaj](#)). W trzeciej części egzaminu na poziomie podstawowym uczniom przystępującym do egzaminu z języka angielskiego, rosyjskiego oraz włoskiego największą trudność sprawiły zadania sprawdzające znajomość środków językowych (por. [tutaj](#)). W przypadku egzaminu z języka francuskiego i hiszpańskiego na poziomie podstawowym najtrudniejsze dla gimnazjalistów okazały się zadania sprawdzające znajomość funkcji językowych. Uczniom zdającym język niemiecki największą trudność przysporzyły zadania sprawdzające rozumienie tekstów pisanych. Na poziomie rozszerzonym prawie we wszystkich językach obcych nowożytnych największą trudność sprawiło gimnazjalistom rozwiązanie zadań sprawdzających umiejętność stosowania środków językowych (por. [tutaj](#)). Wyjątkiem był język rosyjski, w którym najtrudniejsze okazało się zadanie sprawdzające umiejętność tworzenia wypowiedzi pisemnej.

¹ Wyniki egzaminacyjne uczniów, którzy przystąpili do egzaminu gimnazjalnego w czerwcu, nie zostały uwzględnione w niniejszym zestawieniu.

Szczegółowe informacje dotyczące wyników tegorocznego egzaminu gimnazjalnego będą dostępne w sprawozdaniu, które zostanie opublikowane na stronie internetowej Centralnej Komisji Egzaminacyjnej **27 sierpnia** br. Informacja dotycząca słabszych stron uczniów bez wątpienia będzie dla nauczycieli cenną wskazówką na temat zagadnień, którym należy poświęcić więcej uwagi w pracy z kolejnym rocznikiem gimnazjalistów, ale również z przyszłymi uczniami ostatnich klas ośmioletniej szkoły podstawowej. Może temu służyć analiza wyników poszczególnych zadań dokonywana przez zespoły nauczycielskie danej grupy przedmiotów w każdej szkole.

Do egzaminu gimnazjalnego przystąpiło około 344 000 spośród około 351 000² uczniów III klas gimnazjum (ok. 98%). W TABELI 1. przedstawiono liczbę uczniów, którzy rozwiązywali zadania w arkuszach w wersji standardowej oraz w arkuszach dostosowanych do potrzeb uczniów: z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera, niewidzących i słabowidzących, niesłyszących i słabosłyszących oraz z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim.

TABELA 1. LICZBA UCZNIÓW PRZYSTĘPUJĄCYCH DO EGZAMINU GIMNAZJALNEGO W KWIETNIU 2018 R.

Część egzaminu i zakres/poziom	Arkusz w wersji standardowej	Arkusz w wersji dostosowanej	Razem
Część humanistyczna			
Historia i wiedza o społeczeństwie	333 985	9 779	343 764
Język polski	334 104	9 835	343 939
Część matematyczno-przyrodnicza			
Przedmioty przyrodnicze	334 025	9 784	343 809
Przedmioty przyrodnicze w języku litewskim	28	0	28
Matematyka	334 035	9 826	343 861
Matematyka w języku litewskim	28	0	28
Część z języka obcego nowożytnego			
Poziom podstawowy	334 600	9 074	343 674
Poziom rozszerzony	294 924	3 223	298 147

Pozostali uczniowie przystąpili do egzaminu gimnazjalnego w czerwcu br. albo byli zwolnieni z obowiązku przystąpienia do egzaminu gimnazjalnego na warunkach określonych w ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty³.

Na kolejnych stronach przedstawiono podstawowe dane statystyczne dotyczące egzaminu gimnazjalnego w 2018 r. oraz przykładowe zadania z poszczególnych zakresów/poziomów wraz z krótkim ich omówieniem. Zadania zostały wybrane tak, aby zilustrować umiejętności, które gimnazjaliści opanowali bardzo dobrze lub dobrze oraz takie, które opanowali słabiej.

Zadania we wszystkich arkuszach sprawdzały, w jakim stopniu gimnazjaliści opanowali wymagania ogólne i szczegółowe – z zakresu dziewięciu przedmiotów egzaminacyjnych – określone w podstawie

² Dane pochodzą z Systemu Informacji Oświatowej (stan na 31 marca 2018 r.).

³ Tekst jedn. Dz.U. z 2017 r. poz. 2198, ze zm.

programowej kształcenia ogólnego dla III etapu edukacyjnego. Poszczególne zadania w arkuszach egzaminacyjnych mogły również – w myśl zasady kumulatorywności przyjętej w podstawie – odnosić się do wymagań przypisanych do wcześniejszych etapów edukacyjnych (I i II). W TABELI 2. przedstawiono podstawowe informacje dotyczące formatu arkuszy egzaminacyjnych z sześciu zakresów/poziomów.

TABELA 2. FORMAT ARKUSZY EGZAMINU GIMNAZJALNEGO W 2018 R.

Część egzaminu i zakres/poziom	Krótką charakterystyką arkusza egzaminacyjnego
Część humanistyczna z zakresu historii i wiedzy o społeczeństwie	Arkusz standardowy zawierał 25 zadań zamkniętych, w tym 20 zadań z historii i 5 zadań z wiedzy o społeczeństwie. Dominowały zadania wyboru wielokrotnego, w których uczeń wybierał jedną z podanych odpowiedzi. Były także zadania typu prawda-falsz oraz zadania na dobieranie.
Część humanistyczna z zakresu języka polskiego	Arkusz standardowy zawierał 22 zadania, w tym 20 zadań zamkniętych i 2 zadania otwarte. Wśród zadań zamkniętych pojawiły się różne ich typy: wyboru wielokrotnego, prawda-falsz i na dobieranie. Zadanie krótkiej odpowiedzi wymagało od gimnazjalistów zajęcia stanowiska i uzasadnienia go w odwołaniu do tekstu Jana Burzyńskiego <i>Rowerować, teatrować czy kawkować</i> oraz własnych obserwacji, a zadanie rozszerzonej odpowiedzi – napisania charakterystyki bohatera literackiego, który kierował się najważniejszą dla siebie wartością, dokonując życiowego wyboru.
Część matematyczno-przyrodnicza z zakresu przedmiotów przyrodniczych	Arkusz standardowy zawierał 24 zadania zamknięte i sprawdzał wiadomości i umiejętności z zakresu czterech przedmiotów: biologii, chemii, fizyki i geografii. Każdy z przedmiotów reprezentowany był przez zadania różnego typu: wyboru wielokrotnego, prawda-falsz, na dobieranie.
Część matematyczno-przyrodnicza z zakresu matematyki	Arkusz standardowy zawierał 23 zadania, w tym 20 zadań zamkniętych i 3 zadania otwarte. Wśród zadań zamkniętych większość stanowiły zadania wyboru wielokrotnego, w których należało wybrać jedną z podanych odpowiedzi, w sześciu zadaniach typu prawda-falsz – ocenić prawdziwość zdań, a w jednym – odpowiedzieć na pytanie i wskazać poprawne uzasadnienie. Zadania otwarte wymagały od gimnazjalistów samodzielnego sformułowania rozwiązania.
Część z języka obcego nowożytnego na poziomie podstawowym	Arkusz standardowy zawierał 40 zadań zamkniętych różnego typu (wyboru wielokrotnego, prawda-falsz oraz zadań na dobieranie) ujętych w jedenaście wiązek. Zadania sprawdzały rozumienie ze słuchu, rozumienie tekstów pisanych, znajomość funkcji językowych oraz znajomość środków językowych.
Część z języka obcego nowożytnego na poziomie rozszerzonym	Arkusz standardowy zawierał 20 zadań zamkniętych różnego typu (wyboru wielokrotnego oraz zadań na dobieranie) ujętych w pięć wiązek. Zadania zamknięte sprawdzały rozumienie ze słuchu oraz rozumienie tekstów pisanych. Arkusz zawierał również 10 zadań otwartych z luką, sprawdzających umiejętność stosowania środków językowych oraz jedno zadanie otwarte krótkiej odpowiedzi, w którym uczeń musiał napisać e-mail.

Rozkłady wyników uczniów i parametry statystyczne rozkładu wyników są dostępne [tutaj](#).

Wyniki egzaminu gimnazjalnego w zależności od lokalizacji szkoły są dostępne [tutaj](#).

Wyniki egzaminu gimnazjalnego na skali centylowej są dostępne [tutaj](#).

Na zaświadczeniu o szczegółowych wynikach egzaminu zostanie podany wynik procentowy oraz wynik na skali centylowej dla każdego zakresu/poziomu egzaminu gimnazjalnego, do którego uczeń przystąpił.

- **Wynik procentowy** określa odsetek punktów (zaokrąglony do liczby całkowitej), które zdający zdobył za rozwiązanie zadań z danego zakresu/poziomu.
- **Wynik centylowy** określa odsetek liczby gimnazjalistów (zaokrąglony do liczby całkowitej), którzy uzyskali z danego zakresu/poziomu wynik taki sam lub niższy niż zdający.

Przykład: Uczeń, który z historii i wiedzy o społeczeństwie uzyskał 78% punktów możliwych do zdobycia (wynik procentowy), dowie się z zaświadczenia, że wynik taki sam lub niższy uzyskało 84% wszystkich zdających (wynik centylowy), co oznacza, że wynik wyższy uzyskało 16% zdających. Wynik centylowy umożliwi każdemu zdającemu porównanie swojego wyniku z wynikami uczniów w całym kraju.

W TABELI 3. przedstawiono skalę staninową średnich wyników szkół z egzaminu gimnazjalnego w 2018 r.

TABELA 3. SKALA STANINOWA ŚREDNICH WYNIKÓW SZKÓŁ (W %) Z EGZAMINU GIMNAZJALNEGO W 2018 R.

Stanin	Historia i wiedza o społeczeństwie	Język polski	Przedmioty przyrodnicze	Matematyka	Język angielski na poziomie podstawowym	Język niemiecki na poziomie podstawowym
1	27–38	20–39	23–35	14–25	24–37	25–32
2	39–47	40–56	36–44	26–37	38–48	33–36
3	48–51	57–61	45–48	38–43	49–55	37–40
4	52–54	62–64	49–51	44–47	56–61	41–45
5	55–58	65–68	52–55	48–52	62–68	46–51
6	59–62	69–72	56–59	53–56	69–75	52–58
7	63–67	73–76	60–64	57–62	76–84	59–67
8	68–75	77–82	65–73	63–72	85–95	68–78
9	76–92	83–93	74–92	73–93	96–100	79–100

Uwaga! Pominięto placówki liczące mniej niż 5 uczniów.

E-OCENIANIE EGZAMINU GIMNAZJALNEGO Z ZAKRESU MATEMATYKI

Rozwiązania zadań otwartych z egzaminu gimnazjalnego z matematyki zostały ocenione z wykorzystaniem elektronicznego systemu oceniania (tzw. *e-ocenianie*). Egzaminatorzy, korzystając ze skanów prac uczniów i ze specjalnego oprogramowania (*scoris®Assessor*), ocenili na ekranach komputerów poprawność rozwiązań niemal miliona zadań. W sesji *e-oceniania* wzięło udział 1305 egzaminatorów. Przed przystąpieniem do oceniania prac każdy egzaminator uczestniczył w szkoleniu dotyczącym zasad oceniania zadań. Praca egzaminatorów była na bieżąco monitorowana przez przewodniczących zespołów egzaminatorów oraz koordynatorów oceniania poszczególnych zadań.

CZĘŚĆ HUMANISTYCZNA Z ZAKRESU HISTORII I WIEDZY O SPOŁECZEŃSTWIE

Egzamin gimnazjalny w części humanistycznej z zakresu historii i wiedzy o społeczeństwie wymagał od zdających wykazania się umiejętnościami: sytuowania wydarzeń, zjawisk i procesów historycznych w czasie, analizy i interpretacji historycznej, wyszukiwania oraz porównywania informacji pozyskanych z różnych źródeł – tekstów, map, ilustracji, danych liczbowych oraz tablicy genealogicznej. Za rozwiązanie zadań w arkuszu gimnazjaliści uzyskali średnio 59% punktów możliwych do zdobycia.

Najłatwiejsze dla uczniów okazało się zadanie 6.

Mapa do zadania 6.



- granice państwa w roku śmierci Bolesława Krzywoustego
- - - granice Królestwa Polskiego w roku śmierci Władysława Łokietka

Zadanie 6. (0–1)

Na podstawie mapy oceń prawdziwość podanych zdań. Wybierz P, jeśli zdanie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

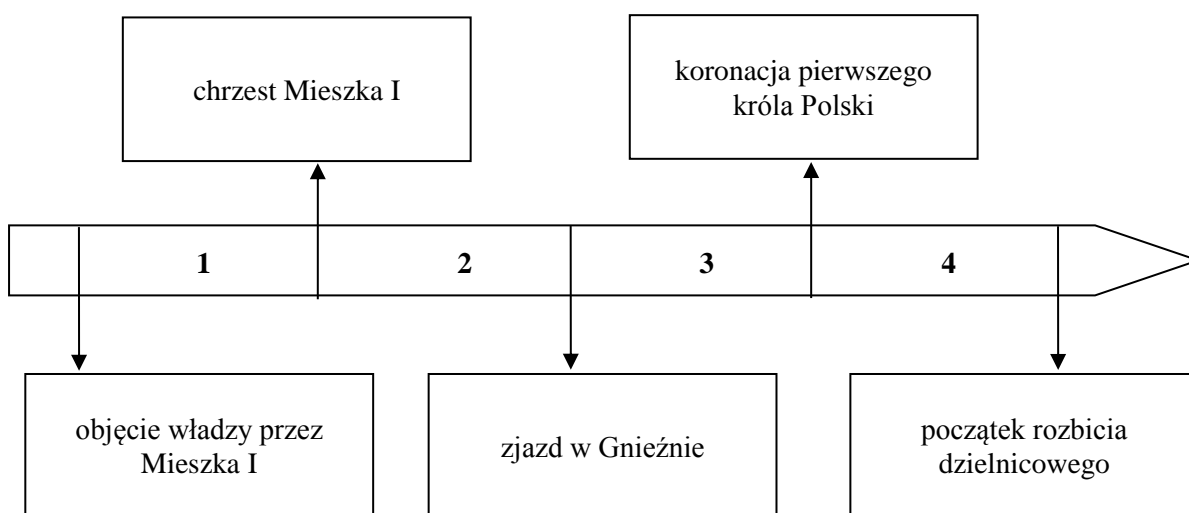
Państwo Władysława Łokietka obejmowało większy obszar niż państwo Bolesława Krzywoustego.	P	Ⓕ
Opole znajdowało się w granicach państwa polskiego u kresu panowania Władysława Łokietka.	P	Ⓕ

W zadaniu tym sprawdzano umiejętność analizy źródła kartograficznego. Ustalenie prawdziwości podanych zdań wymagało od uczniów poprawnego odczytania informacji z mapy przedstawiającej obszar państwa polskiego za panowania Bolesława Krzywoustego i obszar państwa Władysława Łokietka. Zadanie dobrze rozwiązało 82% uczniów.

Trudność sprawiło uczniom zadanie 5., które sprawdzało umiejętność analizy tekstu i kompetencje z zakresu chronologii historycznej.

Tekst i taśma chronologiczna do zadania 5.

Gdy tak się wahał, wydała mu się lepsza myśl, żeby pójść zwalczać bożków i bałwany w kraju Prusów. Książę [Bolesław], poznawszy jego zamiary, daje mu łódź i dla bezpieczeństwa podczas podróży zaopatruje ją w trzydziestu wojów. On zaś przybył najpierw do Gdańska, położonego na skraju rozległego państwa [tego] księcia i dotykającego brzegu morza. Tu, odprawiając obrzędy mszalne, Ojcu ofiarował Chrystusa, któremu za kilka dni siebie samego miał złożyć w ofierze.



Zadanie 5. (0–1)

Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Wydarzenia opisane w tekście miały miejsce w okresie oznaczonym na taśmie chronologicznej numerem

- A. 1.
- B. 2.
- C. 3.
- D. 4.

Uczniowie musieli rozpoznać wydarzenie opisane we fragmencie żywota św. Wojciecha, a następnie umiejscowić je na taśmie chronologicznej. Zadanie to poprawnie wykonało 37% trzecioklasistów.

CZĘŚĆ HUMANISTYCZNA Z ZAKRESU JĘZYKA POLSKIEGO

Za rozwiązanie zadań z zakresu języka polskiego gimnazjaliści uzyskali średnio 68% punktów możliwych do zdobycia. Uczniowie bardzo dobrze poradzi sobie z zadaniami zamkniętymi, które sprawdzały odbiór tekstów kultury i wykorzystanie zawartych w nich informacji. Więcej trudności sprawiły uczniom zadania dotyczące świadomości językowej.

Bardzo łatwe dla gimnazjalistów okazało się zadanie 18., które nawiązywało do tekstu Jana Burzyńskiego *Rowerować, teatrować czy kawkować*.

Zadanie 18. (0–1)

Które ze słów, zdaniem autora tekstu, służy do jednoznacznego nazwania tylko jednej czynności? Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

- A. bankuję
- B. ciastkuję
- C. burgeruję
- D. koncertuję

Zadanie sprawdzało, czy uczniowie opanowali umiejętność dostrzegania zróżnicowanego słownictwa w tekście. Zdający powinni wskazać neologizm, który zgodnie z tekstem nazywa tylko jedną czynność. Zadanie poprawnie rozwiązało 91% uczniów.

Największe trudności tegorocznym gimnazjalistom sprawiło zadanie 20.

Zadanie 20. (0–1)

Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Formant w wyrazie *neologista* pełni tę samą funkcję, co formant w wyrazie

- A. kosmita.
- B. wyboisty.
- C. rzeźbiarz.
- D. neonówka.

Zadaniem zdających było wskazanie wyrazu, w którym zastosowany formant pełni tę samą funkcję, co formant w wyrazie „neologista”. Aby poprawnie wykonać zadanie, należało wybrać wyraz, w którym formant nazywa wykonawcę czynności. Zadanie poprawnie rozwiązało 38% uczniów.

CZĘŚĆ MATEMATYCZNO-PRZYRODNICZA Z ZAKRESU PRZEDMIOTÓW PRZYRODNICZYCH

Egzamin gimnazjalny z zakresu przedmiotów przyrodniczych obejmował zadania z biologii, chemii, fizyki i geografii. Sprawdzały one między innymi umiejętności poszukiwania, wykorzystania i tworzenia informacji, rozumowania i zastosowania nabytej wiedzy do rozwiązywania problemów oraz przeprowadzania doświadczeń i wyciągania wniosków z otrzymanych wyników. Za rozwiązanie zadań z zakresu przedmiotów przyrodniczych uczniowie uzyskali średnio 56% punktów możliwych do zdobycia.

Dla tegorocznych gimnazjalistów najłatwiejsze okazało się zadanie 6.

Zadanie 6. (0–1)

Na pewnej fermie lisów srebrnych urodził się lisek o niespotykanej dotychczas, jaśniejszej barwie sierści, odmiennej od barwy futra jego rodziców i wcześniejszych przodków. Dał on początek nowej rasie lisów, których umaszczenie futra określa się jako platynowe.

Oceń prawdziwość podanych zdań. Wybierz P, jeśli zdanie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

Lisek o platynowym futrze miał odmienny fenotyp z powodu zmian w genotypie.	<input checked="" type="radio"/> P	<input type="radio"/> F
Platynowa barwa futra liska jest cechą nabytą w trakcie życia, więc się nie dziedziczy.	<input type="radio"/> P	<input checked="" type="radio"/> F

Zdający wykazali się nie tylko bardzo dobrym rozumieniem zjawiska mutacji, lecz także sprawnym posługiwaniem się pojęciami genotyp i fenotyp. Potrafili też odróżnić cechę dziedziczną od cechy nabytej w trakcie życia. Poprawnej odpowiedzi udzieliło 87% uczniów.

Najwięcej trudności sprawiło uczniom zadanie 21.

Zadanie 21. (0–1)

Mateusz wysłał do rodziców pocztówkę z Kołobrzegu, na której napisał o pogodzie w ostatnich dniach lipca.

Przez ostatni tydzień niebo było całkowicie zachmurzone i padał deszcz. Nie można było kąpać się w morzu, ponieważ temperatura powietrza nie przekraczała 17 °C i wiał silny zachodni wiatr.

Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Nad miejscowość, w której przebywał Mateusz, w ostatnich dniach lipca napływała masa powietrza

- A. polarnego morskiego.
- B. zwrotnikowego morskiego.
- C. polarnego kontynentalnego.
- D. zwrotnikowego kontynentalnego.

Na podstawie opisu uczniowie powinni wskazać nazwę masy powietrza kształtującej klimat w Polsce. Pogoda w lipcu, charakteryzująca się dużym zachmurzeniem, opadami deszczu i stosunkowo niską temperaturą powietrza, świadczy o tym, że nad Polskę napłynęło z zachodu powietrze polarne morskie. Z zadaniem poradziło sobie 33% gimnazjalistów.

CZĘŚĆ MATEMATYCZNO-PRZYRODNICZA Z ZAKRESU MATEMATYKI

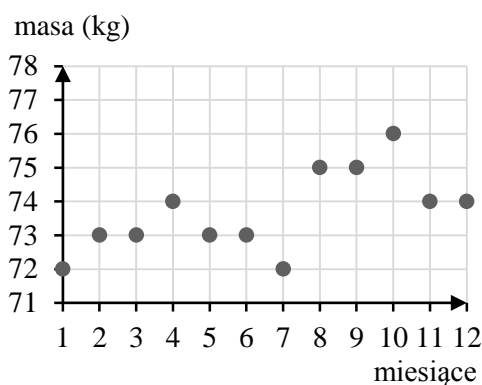
Za rozwiązanie zadań z zakresu matematyki gimnazjaliści uzyskali średnio 52% punktów możliwych do zdobycia. Najłatwiejszym okazało się zadanie 1., w którym uczniowie powinni wykazać się umiejętnością wykorzystywania i tworzenia informacji.

Zadanie 1. (0–1)

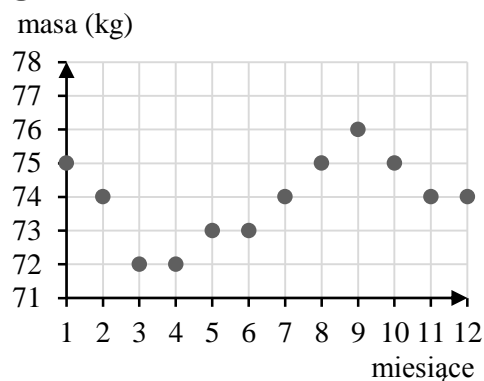
W pierwszym dniu każdego miesiąca ubiegłego roku pan Tomek zapisywał masę swojego ciała. Początkowo masa jego ciała malała. W listopadzie i grudniu ważył tyle samo, ile w lipcu. W żadnym miesiącu nie ważył więcej niż 76 kg. Pan Tomek wyniki swoich pomiarów umieścił na diagramie.

Który z diagramów przedstawia wyniki pomiarów pana Tomka w ubiegłym roku? Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

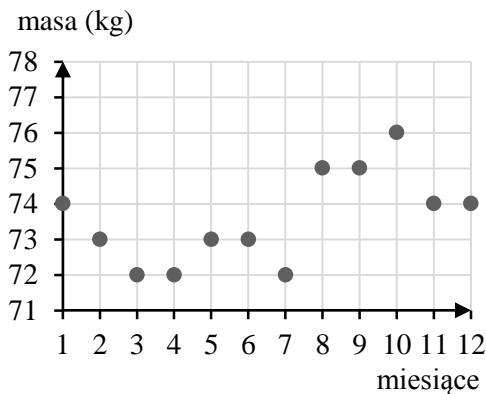
A.



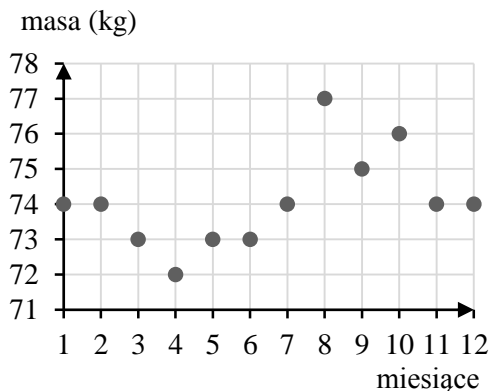
B.



C.



D.



Zadanie, którego treść nawiązuje do sytuacji praktycznej, sprawdzało umiejętność odczytywania i interpretowania informacji przedstawionych za pomocą wykresów. Rozwiązało je poprawnie 92% gimnazjalistów.

Najwięcej trudności sprawiło zdającym zadanie 21.

Zadanie 21. (0–2)

Do zestawu liczb: 3, 5 i 9 dopisano czwartą liczbę. Mediana otrzymanego w ten sposób zestawu czterech liczb jest większa od mediany początkowego zestawu trzech liczb. Uzasadnij, że dopisana liczba jest większa od 5.

Zadaniem uczniów było przedstawienie pełnego uzasadnienia, że dopisana liczba jest większa od 5. W tym celu musieli przedstawić analizę wszystkich możliwości dopisania czwartej liczby. Poprawne rozwiązanie zadania wymagało wykazania się umiejętnościami samodzielnej analizy problemu i przedstawienia argumentacji matematycznej. Tegoroczny egzamin pokazał, że umiejętności te opanowało średnio 6% gimnazjalistów.

CZĘŚĆ Z JĘZYKA OBCEGO NOWOŻYTNEGO

Egzamin z języka obcego nowożytnego zdawany był na dwóch poziomach: podstawowym i rozszerzonym. Wszyscy gimnazjaliści przystępowali do egzaminu na poziomie podstawowym, natomiast uczniowie, którzy kontynuowali w gimnazjum naukę danego języka po szkole podstawowej, rozwiązywali obowiązkowo także zadania na poziomie rozszerzonym. Do egzaminu na poziomie rozszerzonym mogli przystąpić również uczniowie, którzy rozpoczęli naukę wybranego języka w gimnazjum.

Uczniowie mogli przystąpić do egzaminu z jednego z języków, których uczyli się w gimnazjum jako przedmiotu obowiązkowego: angielskiego, francuskiego, hiszpańskiego, niemieckiego, rosyjskiego albo włoskiego. Wszystkie arkusze egzaminacyjne miały identyczną formę, składały się z takich samych części i takiej samej liczby zadań takiego samego typu, za które można było otrzymać taką samą liczbę punktów.

CZĘŚĆ Z JĘZYKA OBCEGO NOWOŻYTNEGO NA POZIOMIE PODSTAWOWYM

Za rozwiązanie zadań z języka obcego nowożytnego na poziomie podstawowym gimnazjaliści uzyskali średnio:

- z języka angielskiego – 68% punktów
- z języka francuskiego – 70% punktów
- z języka hiszpańskiego – 70% punktów
- z języka niemieckiego – 52% punktów
- z języka rosyjskiego – 61% punktów
- z języka włoskiego – 59% punktów.

W arkuszu egzaminacyjnym sprawdzane były umiejętności zdających w czterech obszarach: rozumienie ze słuchu, rozumienie tekstów pisanych, znajomość funkcji językowych oraz znajomość środków językowych. Analiza wyników pokazuje, że gimnazjaliści przystępujący w tym roku do egzaminu z języka angielskiego osiągnęli porównywalny średni wynik w trzech obszarach (rozumienie ze słuchu – 73%, rozumienie tekstów pisanych – 69%, znajomość funkcji językowych – 68%). Trudniejsze okazały się zadania sprawdzające znajomość środków językowych (średni wynik – 56%). W przypadku języka rosyjskiego, francuskiego oraz hiszpańskiego zdający najlepiej poradzili sobie z zadaniami sprawdzającymi rozumienie ze słuchu (średni wynik odpowiednio: 72%, 74% oraz 73%). Uczniowie przystępujący do egzaminu z języka niemieckiego najwyższe wyniki uzyskali za rozwiązanie zadań sprawdzających znajomość środków językowych (średni wynik – 62%), natomiast gimnazjaliści, którzy zdawali egzamin z języka włoskiego, najlepiej poradzili sobie z zadaniami sprawdzającymi znajomość funkcji językowych.

Średni wynik za zadania sprawdzające rozumienie ze słuchu był wysoki, dla większości języków wyniósł ponad 70%, nieco niższy był wynik z języka niemieckiego – 56% oraz włoskiego – 62%. W tej części arkusza zadania sprawdzały umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji oraz rozumienie tekstu jako całości. W przypadku języka francuskiego wyniki uzyskane za zadania sprawdzające poszczególne umiejętności były wyrównane. W przypadku języka angielskiego, niemieckiego, rosyjskiego, hiszpańskiego oraz włoskiego zdający zwykle lepiej radzili sobie z zadaniami sprawdzającymi znajdowanie w tekście określonych informacji niż z tymi, które wymagały określenia kontekstu sytuacyjnego, głównej myśli tekstu lub intencji nadawcy/autora tekstu. Przyjrzyjmy się kilku przykładom z zadania 1.

Zadanie 1.

Usłyszysz dwukrotnie teksty. Na podstawie informacji zawartych w nagraniu z podanych odpowiedzi wybierz właściwą. Zakreśl jedną z liter: A, B albo C.

(1) The woman is talking about

- A. a new swimming instructor.
- B. an extra hour of swimming.
- C. a change of swimming-class time.

Transkrypcja

Woman: Hello, Phil. I'm calling from Delta Sports Centre about your swimming class with Martin Sanders. I'm afraid this Tuesday he can't be here at 4 p.m. as usual. Can you start the class at 5 p.m.? That's an hour later. Please let me know if it's okay with you.

(2) The boy is calling his sister to

- A. ask her to do something.
- B. offer her some help.
- C. get some advice.

Transkrypcja

Boy: Hi, Lily. Buddy isn't feeling any better today. He hasn't eaten anything since last night. Please come home as soon as possible! We need to take him to the vet quickly. Call the clinic and ask if we can bring the dog this afternoon, will you?

(3) Lorenzo telefona per

- A. conoscere l'opinione di Gino.
- B. chiedere dei soldi a Gino.
- C. invitare Gino al cinema.

Transkrypcja

Lorenzo: Ciao Gino, sono Lorenzo. Senti, voglio andare con Laura al cinema. Lei ha proposto di vedere la commedia intitolata "Il mostro". Tu l'hai vista, vero? Ti è piaciuta? Oggi c'è un'offerta speciale e i biglietti costano solo otto euro. Però se mi dici che questo film è noioso, ne scegliamo un altro! Chiamami!

Uczniowie, którzy przystąpili do egzaminu z języka angielskiego, dobrze poradzili sobie z rozwiązaniem zadania sprawdzającego umiejętność określania głównej myśli tekstu (1). Wiadomość nagrana na sekretarce była skierowana do osoby, która uczęszcza na zajęcia na basenie, i dotyczyła zmiany godziny ich rozpoczęcia. Osoba dzwoniąca chciała się upewnić, że Phil zgadza się na przesunięcie swoich zajęć. Poprawnej odpowiedzi udzieliło 81% zdających. Zdający, którzy udzielili błędnej odpowiedzi, najczęściej wybierali odpowiedź B. Prawdopodobnie wynikało to z dwóch padających w nagraniu godzin (4 p.m. i 5 p.m.), jednak osoba dzwoniąca nie proponowała dodatkowej godziny zajęć, a ich rozpoczęcie godzinę później.

Więszym wyzwaniem dla zdających okazało się zadanie, które sprawdzało umiejętność określania intencji nadawcy/autora tekstu (2). Poprawną odpowiedź A. wskazało 63% uczniów. Aby rozwiązać zadanie, należało zrozumieć, że chłopiec dzwoni do siostry, żeby poinformować ją o chorobie psa i poprosić o dwie rzeczy: przyście do domu jak najszybciej i skontaktowanie się z kliniką weterynaryjną w celu umówienia wizyty. Duża część zdających wybrała w tym zadaniu odpowiedź B. Prawdopodobnie zrozumieli oni, że chłopiec ma problem i potrzebuje pomocy, ale nie zwrócili oni uwagi na to, że rzeczownik „help” występował w tej opcji odpowiedzi w połączeniu z czasownikiem

„offer”, który sprawiał, że odpowiedź ta była sprzeczna z treścią nagrania. Chłopiec, który dzwonił do siostry, nie proponował dziewczynce pomocy, ale oczekiwał pomocy z jej strony.

Także w przypadku języka włoskiego zadanie sprawdzające umiejętność określania intencji nadawcy/autora tekstu okazało się najtrudniejsze dla zdających (3). Poprawną odpowiedź A. wskazało 48% zdających. Kluczowymi dla zrozumienia, dlaczego Lorenzo dzwoni do Gina, były fragmenty „Ti è piaciuta? [...] Però se mi dicit che questo film è noioso, ne scegliamo un altro!”, wyrażające chęć poznania opinii kolegi. Część zdających zaznaczyła odpowiedź B. „chiedere dei soldi a Gino” oraz odpowiedź C. „invitare Gino al cinema”. Prawdopodobnie sugerowali się oni tymi fragmentami wypowiedzi, w których była mowa o cenie biletu („otto euro”) oraz o propozycji pójścia do kina („Senti, voglio andare con Laura al cinema. Lei ha proposto di vedere la commedia...”). Jednak Lorenzo nie zapraszał Gina, tylko zamierzał wybrać się do kina z Laurą i chciał się upewnić, że film nie jest nudny.

Zadanie 2. (na dobieranie) oraz zadanie 3. (prawda-falsz) sprawdzały głównie umiejętność znajdowania określonych informacji. W przypadku najczęściej wybieranych języków: angielskiego, niemieckiego i rosyjskiego zadanie 3. okazało się najtrudniejsze w tej części arkusza (średni wynik odpowiednio: 60%, 53% oraz 54%). Dla dużej części zdających największym wyzwaniem było rozwiązanie zadania 3.3., które sprawdzało rozumienie tekstu jako całości (w zależności od języka: określanie głównej myśli tekstu, intencji autora lub kontekstu wypowiedzi). W przypadku języka rosyjskiego i niemieckiego najniższy wynik zdający uzyskali za zadanie sprawdzające znajdowanie określonych informacji. Zadanie 3. z języka rosyjskiego zostało omówione poniżej.

Zadanie 3.

Usłyszysz dwukrotnie komunikat. Zdecyduj, które ze zdań 3.1.–3.3. są zgodne z treścią nagrania (P – Prawda), a które nie (F – Fałsz). Zakreśl literę P albo F.

3.1.	Бесплатный зонтик получит каждый, кто принёс на пляж книгу.	<input type="radio"/> P	<input type="radio"/> F
3.2.	Конкурс «Мисс и Мистер пляжа» будет в кафе.	<input type="radio"/> P	<input checked="" type="radio"/> F
3.3.	Это объявление можно услышать утром.	<input checked="" type="radio"/> P	<input type="radio"/> F

Transkrypcja

Дорогие друзья! Сегодня 16 июня. Новый день приветствует нас хорошей погодой. И мы рады видеть всех, кто сразу после завтрака пришёл на пляж.

День только начинается, а у нас очередной сюрприз. Но он не для всех! Мы с радостью бесплатно выдадим разноцветные пляжные зонтики всем тем, кто взял с собой на пляж повесть, роман, сказки или сборник стихов. Достаточно показать их нам, и зонтик – ваш.

И ещё одна важная информация. Сегодня вечером в концертном зале гостиницы «Русалка» пройдёт конкурс «Мисс и Мистер пляжа». Участники выступают в пляжной и вечерней одежде. Пара победителей получит приз – ужин в уютном кафе на пляже.

Начало дня – всё впереди! Улыбнитесь! Приятного отдыха!

Najłatwiejsze okazało się zadanie 3.1., sprawdzające umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji (64% poprawnych odpowiedzi). Kluczowym dla rozwiązania tego zadania był fragment „взял с собой на пляж повесть, роман, сказки или сборник стихов”. Zdający słusznie połączyli go z informacją o tym, że parasol w prezencie dostanie osoba, która przyniesie na plażę książkę, i uznali zdanie 3.1. za prawdziwe. Najtrudniejsze dla zdających okazało się zadanie 3.2. sprawdzające tę samą umiejętność. To zadanie wymagało zrozumienia, gdzie odbędzie się konkurs. Poprawnej odpowiedzi udzieliło 45% gimnazjalistów. Mimo że w komunikacie zaznacza się, że miejscem przeprowadzenia konkursu jest sala koncertowa w hotelu, duża część zdających uznała zdanie 3.2. za prawdziwe. Prawdopodobnie uczniowie zasugerowali się słowem „кафе” występującym w zdaniu i w nagraniu.

Dużym wyzwaniem dla zdających było także zadanie 3.3., sprawdzające umiejętność określania kontekstu wypowiedzi. Poprawnej odpowiedzi w tym zadaniu udzieliło 52% zdających, słusznie uznając, że takie wyrażenia, jak „новый день приветствует”, „сразу после завтрака”, „день только начинается”, „начало дня – всё впереди”, wskazują na to, że komunikat ten jest ogłaszany rano.

Rozwiązanie zadań sprawdzających rozumienie tekstów pisanych okazało się większym wyzwaniem dla zdających. W przypadku języka angielskiego, francuskiego i hiszpańskiego średni wynik uzyskany przez zdających był nieco niższy od wyników uzyskanych w części sprawdzającej rozumienie ze słuchu i wyniósł odpowiednio: 69%, 69% i 72%. Dla gimnazjalistów, którzy przystąpili do egzaminu z języka niemieckiego, rosyjskiego i włoskiego, ta część arkusza była znacznie trudniejsza – średni wynik za zadania sprawdzające rozumienie tekstów pisanych wyniósł odpowiednio: 45%, 50% i 55%.

W języku angielskim, francuskim i hiszpańskim wyniki za zadania sprawdzające globalne rozumienie tekstów oraz za zadania sprawdzające umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji okazały się porównywalne. Dla uczniów, którzy przystąpili do egzaminu z języka rosyjskiego i włoskiego, zadania sprawdzające rozumienie tekstu jako całości okazały się trudniejsze niż te sprawdzające znajdowanie w tekście określonych informacji, natomiast dla uczniów przystępujących do egzaminu z języka niemieckiego trudniejsze były zadania sprawdzające znajdowanie w tekście określonych informacji.

Dwa pierwsze zadania w obszarze rozumienia tekstów pisanych (zadanie 7. i zadanie 8.) sprawdzały zróżnicowane umiejętności i oparte były na krótkich tekstach ze sfery publicznej oraz prywatnej. Dla gimnazjalistów, którzy przystąpili do egzaminu z języka angielskiego, niemieckiego, francuskiego i włoskiego, zadanie 7., oparte na tekstach ze sfery publicznej, okazało się trudniejsze niż zadanie 8. oparte na tekstach ze sfery prywatnej. W przypadku tych języków było to najtrudniejsze zadanie w obszarze rozumienia tekstów pisanych. Przyjrzyjmy się temu zadaniu na przykładzie z języka niemieckiego.

Zadanie 7.

Przeczytaj teksty. Do każdego z nich dobierz odpowiednie zdanie (A–E). Wpisz rozwiązania do tabeli.

Uwaga! Jedno zdanie zostało podane dodatkowo i nie pasuje do żadnego tekstu.

7.1.

Am Wochenende können Sie in unserem Flora-Zentrum Blumen in den schönsten Kompositionen sehen.

Bewundern Sie ihre Farben und ihr Aroma!

Im Raum A dürfen alle Gäste eigene Blumenkompositionen machen.



7.2.



Mein Kochblog

Kochrezepte für Blumengerichte:

Lavendelsuppe

Pikanter Chrysanthemensalat

Rosenmarmelade

Achtung: Blumen aus dem Blumengeschäft darf man nicht essen! Man soll nur Zutaten aus dem Garten nehmen.

7.3.

Wer kennt Benjamin Blümchen nicht?



Im Kindergarten hat die Klasse 8A eine Show über den lustigen Elefanten organisiert. Unsere Schüler haben mit Kindern gesungen und getanzt.

Mit selbstgemachten Papierblumen haben die Kinder ihnen gedankt. Ein tolles Geschenk!

7.4.

Da ich gut in Origami bin, muss ich sagen, dass das Album klasse ist. Die Fotos sind eine präzise Instruktion, wie man die fantastischen Dekorationen macht! Dank der Fotos kann man die Blumen aus Papier leicht selbst machen.



In diesem Text

- A. schreibt jemand über einen sympathischen Dank.
- B. informiert man über eine Ausstellung.
- C. lädt man in ein neues Restaurant ein.
- D. schreibt jemand über ein Buch.
- E. gibt es ein Verbot.

7.1.	7.2.	7.3.	7.4.
B	E	A	D

Najtrudniejsze okazało się zadanie 7.2., sprawdzające umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji. Rozwiązało je prawidłowo 19% uczniów. Aby udzielić właściwej odpowiedzi E., należało zrozumieć, że nadawca tekstu, proponując na swoim blogu skorzystanie z przepisów na potrawy z kwiatów jadalnych, zabrania przyrządzania ich ze składników kupionych w kwiaciarni. Większość uczniów nie rozumiała, że wyrażenie „man darf nicht” jest zakazem („Verbot”). Prawie 60% zdających wybrało odpowiedź C., sugerując się zdjęciami potraw, ilustrującymi przepisy kucharskie podane na blogu. Nieprawidłowo powiązali je oni z wyrażeniem „ein neues Restaurant” w zdaniu C.

Gimnazjaliści lepiej poradzi sobie z zadaniem 7.3. sprawdzającym tę samą umiejętność. Prawidłowo rozwiązało je 39% gimnazjalistów. Kluczowym dla wybrania odpowiedzi A. było zrozumienie, że fragment „Mit selbstgemachten Papierblumen haben die Kinder ihnen gedankt. Ein tolles Geschenk!” dotyczył sympatycznej formy podziękowania przez dzieci za występy w przedszkolu.

Najłatwiejsze dla uczniów było zadanie 7.1., w którym poprawną odpowiedź B. wybrało 45% gimnazjalistów. Uczniowie ci zrozumieli, że w centrum florystycznym odbędzie się wystawa kwiatów. Wskazówkami do udzielenia poprawnej odpowiedzi były czasowniki „sehen” i „bewundern”, odnoszące się do oglądania wystawy.

Dla zdających, którzy przystąpili do egzaminu z języka hiszpańskiego, najtrudniejsze w tej części arkusza okazało się zadanie 8. Przyjrzyjmy się dwóm przykładom z tego zadania.

Zadanie 8.

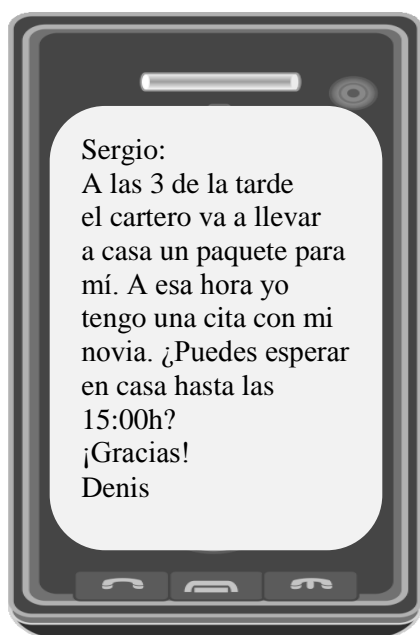
Przeczytaj teksty. Z podanych odpowiedzi wybierz właściwą, zgodną z treścią tekstu. Zakreśl jedną z liter: A, B albo C.

Mensaje	
De:	maria@xyz
Para:	pedro@xyz
Asunto:	¡Hola!

Hola, Pedro:
He visto en la tele el pronóstico meteorológico para mañana. Han dicho que se esperan fuertes lluvias y tormentas en toda la región. Creo que tenemos que dejar nuestro viaje a la sierra para otro día. Es muy peligroso estar en la montaña durante una tormenta. No sé tú, pero yo he decidido quedarme en la ciudad. Iré a un museo o de tiendas.
¿Qué te parece la idea? ¿Te vienes conmigo?
Un beso,
María

8.1. En su mensaje María

- A. presenta un evento cultural.
- B. habla de un cambio de planes.
- C. describe una aventura peligrosa.



8.3. ¿Qué piensa hacer Denis?

- A. Esperar al cartero en casa.
- B. Mandar un paquete.
- C. Encontrarse con una chica.

W zadaniu 8.1., sprawdzającym umiejętność określania głównej myśli tekstu, prawidłową odpowiedź **B.** wskazało 77% zdających. Aby poprawnie rozwiązać to zadanie, należało zrozumieć, że ze względu na prognozowaną złą pogodę Maria chciała odłożyć wyjazd w góry na inny dzień i zostać w mieście. Zamierzała pójść do muzeum lub przejść się po sklepach. Dziewczyna postanowiła więc spędzić czas inaczej niż pierwotnie zamierzała. Większość uczniów słusznie uznała, że tematem e-maila była zmiana planów. Wśród niepoprawnych odpowiedzi najczęściej wybierana była opcja C. Osoby, które ją zaznaczyły, zasugerowały się zapewne użytym w zadaniu i w e-mailu przymiotnikiem „*peligroso*” (niebezpieczny). Maria nie opisywała jednak w swoim e-mailu żadnej niebezpiecznej przygody, a jedynie przestrzegala przyjaciela, że pobyt w górach podczas burzy może być niebezpieczny.

Więszym wyzwaniem dla zdających okazało się zadanie 8.3. sprawdzające umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji. Poprawnie rozwiązało je 61% uczniów. W tym wypadku warunkiem wskazania właściwej odpowiedzi było nie tylko zrozumienie treści wiadomości, ale też zwrócenie uwagi na to, kogo dotyczy pytanie postawione w trzonie zadania: nadawcy czy odbiorcy wiadomości. Chodziło o popołudniowe plany Denisa, autora SMS-a. Zdanie „*A esa hora yo tengo una cita con mi novia.*” wskazywało, że Denis jest po południu umówiony ze swoją dziewczyną. Dokładnie ten sam sens oddawało wyrażenie „*encontrarse con una chica*” użyte w odpowiedzi C. Tymczasem około 26% uczniów wybrało błędną odpowiedź A., zawierającą wyrażenie „*esperar en casa*” (czekać w domu), takie samo, jakie pojawiało się w SMS-ie. Duża część uczniów mogła po prostu nie zwrócić uwagi, że to Sergio miał czekać w domu na kuriera, a nie Denis, o którego pytano w zadaniu.

W zadaniu 9. sprawdzana była wyłącznie umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji. Dla zdających, którzy przystąpili do egzaminu z języka rosyjskiego, hiszpańskiego oraz włoskiego, zadanie to okazało się najłatwiejsze w obszarze rozumienia tekstów pisanych.

Oprócz umiejętności rozumienia tekstów w arkuszu egzaminacyjnym sprawdzana była także znajomość funkcji językowych oraz środków językowych. W przypadku języka niemieckiego, francuskiego oraz hiszpańskiego zdający uzyskali wyższe wyniki za zadania sprawdzające znajomość środków językowych, natomiast gimnazjaliści, którzy przystąpili do egzaminu z języka angielskiego, rosyjskiego oraz włoskiego, lepiej poradzili sobie z zadaniami sprawdzającymi znajomość funkcji językowych.

W części arkusza sprawdzającej znajomość funkcji językowych najtrudniejsze okazało się zadanie 4., które wymagało wybrania właściwej reakcji na wypowiedzi wysłuchane z płyty CD. Średni wynik za to zadanie wyniósł od 42% w języku niemieckim do 65% w języku angielskim i hiszpańskim. Przyjrzyjmy się temu zadaniu na przykładzie języka francuskiego.

Zadanie 4.

Usłyszysz dwukrotnie cztery wypowiedzi (4.1.–4.4.). Do każdej z nich dobierz właściwą reakcję (A–E). Wpisz rozwiązania do tabeli.

Uwaga! Jedna reakcja została podana dodatkowo i nie pasuje do żadnej wypowiedzi.

- A. C'est de ma faute, excusez-moi.
- B. Oui mais, pour moi, il était difficile !
- C. Bien sûr, tu es Pascal, le frère d'Aline !
- D. D'accord ! Qu'est-ce qu'on fait aujourd'hui ?
- E. Vous pouvez répéter, s'il vous plaît, comment y aller ?

4.1.	4.2.	4.3.	4.4.
D	C	E	B

Transkrypcja

Wypowiedź 1.

S'il te plaît, Pascal, on peut commencer ?

Wypowiedź 2.

Salut Michel, tu te souviens de moi ?

Wypowiedź 3.

D'abord, tournez à gauche et ensuite, prenez la dernière rue à droite.

Wypowiedź 4.

Le devoir de maths, tu l'as déjà fait ?

Wyniki za poszczególne zadania były zróżnicowane. Najwyższy wynik gimnazjaliści uzyskali za rozwiązanie zadania 4.3. Prawidłową odpowiedź E. wskazało 79% zdających. Zrozumieli oni, że jest to prośba o powtórzenie wyjaśnień dotyczących sposobu dotarcia w określone miejsce, zawartych w wypowiedzi 3.

Trudniejsze okazało się zadanie 4.4. (67% poprawnych odpowiedzi), które sprawdzało umiejętność przekazania prostej informacji w kontekście szkolnym, a także zadanie 4.2. sprawdzające umiejętność reagowania w sytuacji powitania (44% poprawnych odpowiedzi).

Najtrudniejsze okazało się zadanie 4.1. Prawidłową odpowiedź D. wybrało 39% zdających. Odpowiedź ta jest naturalną reakcją na prośbę o udzielenie pozwolenia na rozpoczęcie pracy, np. na początku lekcji, a wyrażenie „D'accord !” to jeden z podstawowych sposobów wyrażania zgody. Najczęściej wybieraną błędną odpowiedzią w tym zadaniu była opcja C. Zdający prawdopodobnie zasugerowali się występującym na jej początku wyrażeniem „bien sûr”, często używanym w przypadku chęci wyrażenia zgody na coś, a także imieniem Pascal, które pojawia się w wypowiedzi 1. Nie zwrócili oni jednak uwagi na całość sytuacji komunikacyjnej w odpowiedzi C., której druga część dotyczyła sytuacji przedstawiania się sobie nawzajem i nie pasowała do wypowiedzi 1.

W arkuszu egzaminacyjnym były dwa zadania sprawdzające znajomość środków językowych. Pierwsze z nich (zadanie 10.) sprawdzało przede wszystkim znajomość leksyki, a drugie (zadanie 11.) znajomość struktur gramatycznych. Wyniki wskazują, że uczniowie przystępujący do egzaminu z języka angielskiego i francuskiego uzyskali niższy średni wynik w zadaniu sprawdzającym znajomość struktur gramatycznych, natomiast w przypadku języka niemieckiego, rosyjskiego, hiszpańskiego oraz włoskiego trudniejsze okazało się zadanie sprawdzające znajomość leksyki.

CZĘŚĆ Z JĘZYKA OBCEGO NOWOŻYTNEGO NA POZIOMIE ROZSZERZONYM

Za rozwiązanie zadań z języka obcego nowożytnego na poziomie rozszerzonym gimnazjaliści uzyskali średnio:

- z języka angielskiego – 52% punktów
- z języka francuskiego – 78% punktów
- z języka hiszpańskiego – 78% punktów
- z języka niemieckiego – 42% punktów
- z języka rosyjskiego – 48% punktów
- z języka włoskiego – 78% punktów (do egzaminu przystąpiło 13 osób, w związku z czym nie jest on brany pod uwagę w poniższej analizie).

Analiza wyników egzaminu pokazuje, że w przypadku trzech języków: angielskiego, niemieckiego i rosyjskiego uczniowie lepiej opanowali umiejętności związane z rozumieniem wypowiedzi (rozumienie ze słuchu, rozumienie tekstów pisanych) niż z tworzeniem wypowiedzi. W przypadku języka francuskiego i hiszpańskiego średnie wyniki za umiejętności receptywne i produktywne są bardziej wyrównane. Najslabiej opanowaną umiejętnością jest stosowanie środków językowych.

Na poziomie rozszerzonym – w porównaniu z poziomem podstawowym – w podstawie programowej w zakresie rozumienia ze słuchu nie określono żadnych dodatkowych umiejętności. Zadania różnią się od tych na poziomie podstawowym długością tekstów, tempem odtwarzanych nagrań oraz wymaganym do ich rozwiązania zakresem środków językowych.

Zadanie 1. oparte jest na dwóch różnorodnych tekstach i, podobnie jak na poziomie podstawowym, sprawdzane są w nim różne umiejętności z podstawy programowej. Z kolei zadanie 2. sprawdza wyłącznie umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji. Analiza wyników pokazuje, że uczniowie, którzy przystąpili do egzaminu z języka angielskiego i hiszpańskiego, uzyskali porównywalny średni wynik za rozwiązanie tych dwóch zadań. W przypadku egzaminu z języka rosyjskiego trudniejsze dla zdających okazało się zadanie 1., natomiast w przypadku języka niemieckiego oraz francuskiego większym wyzwaniem dla zdających było zadanie 2. Zadanie to oparte jest na wypowiedziach czterech osób na zbliżony temat i wymaga od zdających dużej koncentracji, aby odszukać w tekście informacje niezbędne do udzielenia poprawnej odpowiedzi.

Przyjrzyjmy się temu zadaniu na przykładzie języka niemieckiego.

Zadanie 2.

Usłyszysz dwukrotnie wypowiedzi nastolatków z różnych krajów na temat ich pobytu w niemieckich szkołach. Na podstawie informacji zawartych w nagraniu dopasuj do każdej wypowiedzi odpowiadające jej zdanie (A–E). Wpisz rozwiązania do tabeli.

Uwaga! Jedno zdanie zostało podane dodatkowo i nie pasuje do żadnej wypowiedzi.

- A.** In Deutschland sind die Ferien kurz.
- B.** Im Unterricht gibt es viele Diskussionen.
- C.** Hier muss ich früher aufstehen als zu Hause.
- D.** Der Schultag dauert hier kürzer als in meinem Land.
- E.** Mit der Zeit gefällt mir die deutsche Schule immer besser.

Transkrypcja (fragment)

Wypowiedź 2.2.

Ich komme aus Portugal. Schon seit der fünften Klasse interessiere ich mich für Deutschland. Seit September besuche ich das Wolfgang-Ernst-Gymnasium in Bidingen. Es gefällt mir, dass die Schüler im Unterricht nicht nur zuhören, sondern viel diskutieren. Auch die Ferienzeit in Deutschland ist länger, denn die Schüler haben mehrmals im Jahr Ferien.

Wypowiedź 2.4.

Ich komme aus China. Der Unterricht in Deutschland ist leichter als in China. Zu Hause hatte ich von Montag bis Samstag täglich acht Stunden in der Schule. In Deutschland habe ich viel mehr Zeit für meine Gastfamilie, denn ich bleibe höchstens 6 Stunden in der Schule. Auch einige Fächer finde ich super, z. B. Philosophie. Es ist zwar schwierig, aber man lernt viel Interessantes.

2.2.	2.4.
B	D

Najłatwiejsze dla zdających okazało się zadanie 2.2. Poprawną odpowiedź B. wskazało 54% gimnazjalistów. Uczniowie właściwie powiązali fragment o pozytywnej opinii ucznia na temat przebiegu lekcji, w trakcie których uczniowie nie tylko przysłuchują się nauczycielowi, ale też dużo dyskutują ze sobą, z wyrażeniem „im Unterricht gibt es viele Diskussionen”.

Największym wyzwaniem dla zdających było zadanie 2.4. Poprawnie rozwiązało je 39% gimnazjalistów. Udzielenie poprawnej odpowiedzi D. wymagało zrozumienia fragmentu dotyczącego porównania liczby godzin spędzanych na zajęciach szkolnych w Niemczech i w kraju, z którego pochodzi osoba mówiąca. Ponad 60% uczniów nie zrozumiało, że dzień szkolny trwa w Niemczech krócej niż w Chinach. 25% zdających wybrało nieprawidłową odpowiedź C., sugerując się prawdopodobnie wyrażeniem „zu Hause”, które wystąpiło zarówno w nagraniu, jak i w zdaniu C.

W obszarze rozumienia tekstów pisanych, w porównaniu do wymagań z poziomu podstawowego, oprócz zakładanej lepszej znajomości środków językowych, w podstawie programowej określono dwie umiejętności dodatkowe, które powinni opanować uczniowie na poziomie rozszerzonym, tj. określanie głównej myśli poszczególnych części tekstu (umiejętność sprawdzana w zadaniu 3.) oraz rozpoznawanie związków pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu (umiejętność sprawdzana w zadaniu 4.). Porównanie wyników zdających wskazuje, że dla gimnazjalistów, którzy przystąpili do egzaminu z języka francuskiego, najtrudniejsze okazało się zadanie 4. (średni wynik – 81%), natomiast dla zdających, którzy rozwiązywali zadania z języka angielskiego, niemieckiego i hiszpańskiego, największym wyzwaniem w obszarze rozumienia tekstów pisanych było zadanie 3., sprawdzające umiejętność określania głównej myśli poszczególnych części tekstu (średni wynik odpowiednio: 55%, 42% i 71%). Przyjrzyjmy się zadaniu 3. na przykładzie języka angielskiego.

Zadanie 3.

Przeczytaj tekst. Do każdego akapitu (3.1.–3.3.) dopasuj właściwy nagłówek (A–E). Wpisz odpowiednią literę obok numeru każdego akapitu.

Uwaga! Dwa nagłówki zostały podane dodatkowo i nie pasują do żadnego akapitu.

- A. An unusual piece of advice
- B. A successful advertising trick
- C. The career of a circus acrobat
- D. A guest at an international event
- E. An invention inspired by a show

TRAMPOLINE

3.1. E

In 1924, a young gymnast, George Nissen went to a circus and watched the acrobats. They did amazing tricks and then landed in the safety net below the trapeze. After their performance, Nissen began thinking about how to change a net into a training tool that could help him prepare for gymnastics competitions. In his family's garage, he built the first trampoline ever.

3.2. B

In 1941, Nissen started a company producing trampolines, but few people were interested in his invention. Nissen bought a kangaroo and taught it to perform with him. Then he published a photograph of himself, in a suit and tie, jumping on a trampoline with the animal. The picture became famous and sales of trampolines went up. A kangaroo became the company logo.

3.3. D

Nissen spent most of his life doing trampoline demonstrations and promoting both his invention and the sport. In 2000 trampolining finally became an official Olympic discipline and Nissen was invited to watch athletes from all over the world compete for Olympic medals. "I'm really happy. My dream has come true," Nissen told reporters as he sat in the audience.

Najłatwiejsze okazało się zadanie 3.3. Prawidłową odpowiedź wskazało 60% zdających. Większość zdających poprawnie dobrała do fragmentu dotyczącego zaproszenia wynalazcy trampoliny na igrzyska olimpijskie w 2000 roku nagłówek D. A guest at an international event.

Trudniejsze okazały się dwa pozostałe zadania. Właściwy nagłówek do pierwszej części tekstu dobrało 54% uczniów. Zrozumieli oni, że wizyta w cyrku była dla Nissena natchnieniem do wynalezienia trampoliny i wskazali nagłówek E. Najczęściej wybraną błędną odpowiedzią w zadaniu 3.1. był nagłówek C. Jednak tekst wspominał jedynie o akrobatach, których Nissen obserwował w cyrku, a nie o karierze jednego z nich, więc nagłówek ten nie mógł być właściwym podsumowaniem pierwszego akapitu.

Nieco niższy odsetek zdających (52%) wskazał poprawną odpowiedź w zadaniu 3.2. Akapit ten opisywał, jak Nissen wykorzystał zdjęcie z kangurem, żeby spopularyzować swój wynalazek. Aby dopasować poprawną odpowiedź B., należało dostrzec związek przyczynowo-skutkowy pomiędzy sposobem reklamowania trampolin („Nissen bought a kangaroo and taught it to perform with him. Then he published a photograph of himself, in a suit and tie, jumping on a trampoline with the animal.”) a osiągniętym rezultatem („The picture became famous and sales of trampolines went up.”). Jednak duża część zdających wybrała jako podsumowanie tego akapitu nagłówek E. Prawdopodobnie część uczniów potraktowała fragment tekstu „Nissen bought a kangaroo and taught it to perform with him.” jako informację o wspólnych występach Nissena z kangurem, jednak w tekście jest jedynie

mowa o wykorzystaniu kangura do wspólnego zdjęcia promującego trampolinę. Poza tym fragment ten rozpoczyna się od informacji o założeniu firmy produkującej trampoliny, więc nagłówek wskazujący na inspirację dla jej wynalezienia jest w tym kontekście nielogiczny.

W tej części arkusza sprawdzana była również umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji (zadanie 5.). Najwyższy wynik za to zadanie uzyskali uczniowie, którzy przystąpili do egzaminu z języka francuskiego (średni wynik – 88%). Zadanie to okazało się najtrudniejsze dla gimnazjalistów, którzy przystąpili do egzaminu z języka rosyjskiego (średni wynik – 47%).

Oprócz zadań zamkniętych, sprawdzających rozumienie ze słuchu oraz rozumienie tekstów pisanych, w arkuszach egzaminacyjnych na poziomie rozszerzonym występują zadania otwarte, sprawdzające umiejętność stosowania środków językowych oraz tworzenia wypowiedzi pisemnej.

Stosowanie środków językowych to umiejętność zdecydowanie najslabiej opanowana przez gimnazjalistów. Większość uczniów nie potrafiła poprawnie uzupełnić tekstu w zadaniu 6. oraz zdań w zadaniu 7. W przypadku języka angielskiego najtrudniejsze okazało się zadanie 7.2. – przetłumaczenie fragmentu zdania pytającego (13% poprawnych odpowiedzi). W języku rosyjskim najniższy wynik zdający uzyskali w zadaniu 6.5., które wymagało odmiany w czasie teraźniejszym czasownika *ложиться* (21% poprawnych odpowiedzi), natomiast w języku niemieckim największym wyzwaniem dla zdających okazała się prawidłowa odmiana czasownika modalnego *wollen* i dopasowanie właściwego przyminka do podanego rzeczownika (8% poprawnych odpowiedzi).

W ostatnim zadaniu w arkuszu zdający mieli napisać tekst o długości 50–100 słów na jeden z poniższych tematów:

– dla uczniów, którzy przystąpili do egzaminu z języka angielskiego i hiszpańskiego:

Zadanie 8.

Zorganizowałeś(-aś) przyjęcie dla Twojego młodszego brata. W e-mailu do kolegi/koleżanki z Londynu/Hiszpanii:

- wyjaśnij, dlaczego zorganizowałeś(-aś) to przyjęcie
- opisz miejsce, w którym odbyło się to przyjęcie
- zrelacjonuj przebieg tego przyjęcia.

Podpisz się jako XYZ.

Rozwiń swoją wypowiedź w każdym z trzech podpunktów, pamiętając, że długość e-maila powinna wynosić od 50 do 100 słów. Oceniane są: umiejętność pełnego przekazania informacji, spójność, bogactwo językowe oraz poprawność językowa.

– dla uczniów, którzy przystąpili do egzaminu z języka niemieckiego, rosyjskiego oraz francuskiego:

Zadanie 8.

Organizujesz urodzinowe przyjęcie niespodziankę dla kolegi z klasy. Swoją obecność na tym przyjęciu potwierdziła niemiecka / rosyjska / francuska koleżanka mieszkająca w Polsce. W e-mailu do niej:

- opisz miejsce, w którym to przyjęcie się odbędzie
- wytłumacz, jak dotrzeć na miejsce imprezy
- napisz, co już zrobiłeś(-aś) w ramach przygotowań do tego przyjęcia.

Podpisz się jako XYZ.

Rozwiń swoją wypowiedź w każdym z trzech podpunktów, pamiętając, że długość e-maila powinna wynosić od 50 do 100 słów. Oceniane są: umiejętność pełnego przekazania informacji, spójność, bogactwo językowe oraz poprawność językowa.

Organizacja przyjęcia była elementem łączącym wypowiedzi pisemne ze wszystkich języków. W zadaniu sprawdzane było opanowanie przez uczniów kilku wymagań określonych w podstawie programowej w zakresie tworzenia wypowiedzi pisemnej. Tematy wymagały od uczniów wykazania się między innymi umiejętnością przekazywania informacji i wyjaśnień, umiejętnością opisywania miejsc oraz umiejętnością relacjonowania wydarzeń.

Uczniowie przystępujący do egzaminu z języka angielskiego, niemieckiego i rosyjskiego znacznie słabiej poradzi sobie z wykonaniem tego zadania niż gimnazjaliści przystępujący do egzaminu z języka francuskiego i hiszpańskiego. Niski średni wynik uzyskany przez zdających w zakresie treści (45% z języka angielskiego, 39% z niemieckiego i 34% z rosyjskiego) wskazuje, że zdający mają problem z komunikatywnym przekazywaniem informacji i rozwijaniem swoich wypowiedzi. Prace zdających charakteryzują się często wąskim zakresem stosowanych środków językowych oraz dużą liczbą błędów, które często powodują zakłócenie komunikacji, co w konsekwencji ma swój negatywny wpływ na ocenę treści. Analiza danych pokazuje, że niezależnie od wybranego języka zdający uzyskali najniższe wyniki za to zadanie w kryterium treści oraz kryterium poprawności językowej. Nieco wyższe wyniki zdający uzyskali w kryterium spójności i logiki wypowiedzi.

dr Marcin Smolik
dyrektor Centralnej Komisji Egzaminacyjnej